

HILDA-työpajassa ideoitiin aktiivisia sisältöjä ikääntyneiden arkeen

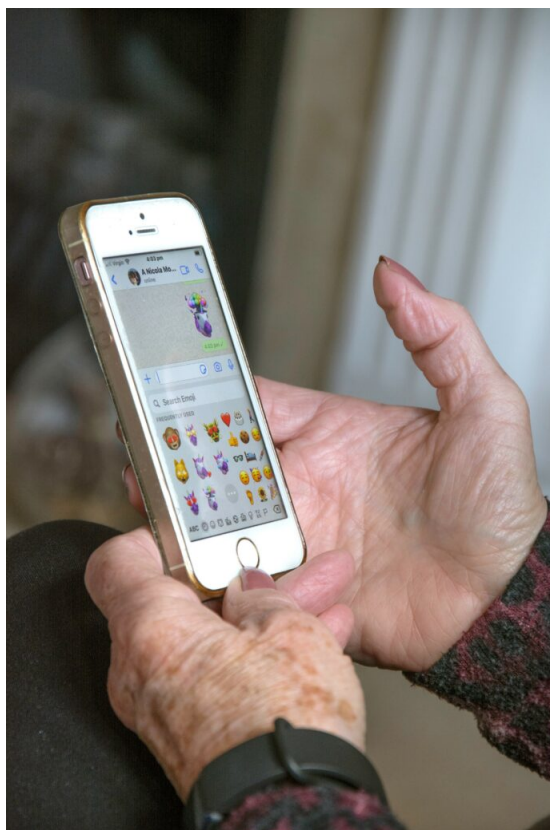
TEKSTI | Timo Katajisto, Anniina Honkonen

Osana toukokuussa 2023 järjestettyä Kulttuurisen vanhustyön seminaaria toteutettiin Laurean opiskelijoille yhteensä kahdeksan erilaista työpajaa. Yksi työpajoista oli Kardemummo Oy:n HILDA-sisältöpalveluun pohjautuva toiminnallinen tuokio, jonka tavoitteena oli tutustuttaa opiskelijat HILDA-palveluun ja sen käyttöön.

HILDA-sisältöpalvelu on suunnattu erityisesti ikääntyneiden asumispalveluihin ja päivätoimintaan aktivoimaan ja ylläpitämään ikääntyneiden toimintakykyä sekä lisäämään iloa arkeen erilaisten sisältöjen avulla. HILDAn sisällöt ovat vuorovaikutteisia, toiminnallisia, kognitioita tukevia sekä muistelemaan ohjaavia. Sisältöjen julkaisurytmi seuraa vuodenaikojä ja kalenterivuoden juhlapäiviä ja ajankohtaisia tapahtumia. Sisältöpalvelusta voi katsoa palvelun ehdottamia sisältöjä tai sinne voi rakentaa omia sisältöpaketteja.

Kissanpäiviä ja taivasrentoutusta – opiskelijoiden ideomat tuokiot

Työpajan aluksi tutustuttiin palvelun toimintaideaan, sisältöön ja tekniseen toteutukseen. Tämän jälkeen opiskelijat pääsivät pienryhmissä ideoimaan ja suunnittelemaan eri kohderyhmille noin 30 minuutin pituisia tuokioita (kuva 1), jotka huomioivat ikääntyneiden toimintakyvyn eri osa-alueita. Toinen ryhmä valitsi kohderyhmäkseen hoivakodissa asuvat muistisaira, joille he suunnittelivat liikuntahetken sekä musiikkituokion. Toisen ryhmän asiakasryhmä oli yksinäisyyttä kokevat kotona asuvat ikääntyneet, joille opiskelijat suunnittelivat viihdepaketin.

Kuva: Katie Franklin / Unsplash

Suunnitellut tuokiot

Liikunta- hetki

- Pyöräretki
- Kalareissu
- Taivasrentoutus

Viihde- paketti

- Huumorijumppa
- Kissanpäivät
- Kyläkaupassa

Musiikki- tuokio

- Levyraati
- Artistivisa

Kuva 1. Työpajassa suunnitellut tuokiot. Kuva: Anniina Honkonen

Työpajaan osallistui yhdeksän opiskelijaa, jotka kaikki olivat toisen vuoden sairaanhoitajaopiskelijoita. Työpajan lopussa kerätyn palautteen perusteella HILDA-sisältöpalvelu koettiin helppokäyttöiseksi ja selkeäksi. Kehittämisideoina opiskelijat pohtivat sisältöjen lisäämistä, Netflix-tyyppisiä kelausruudukoita ohjelmiin sekä kuvauksia sisällöistä. Itse työpajasta opiskelijat kokivat saaneensa vinkkejä tuokioiden suunnitteluun, kun sisältöpalvelua pääsi itse kokeilemaan.

“Paljon vaihtoehtoja mitä tehdä tai kuunnella. Kiva myös, että tulee teemojen mukaan aiheita!”

“Sai laajentamaan näkökulmaa ja miettimään enemmän hoivapuolelle suunnattuja virikkeitä.”

“Hyvä palvelu, vaivaton ja helppo mihin tahansa pitkäaikaisyksikköön ottaa käyttöön.”

Teknologian hyödyntäminen edellyttää helppokäyttöisyyttä ja kokeilumahdollisuuksia

HILDA-sisältöpalvelu tuo iloa ikääntyneiden asiakkaiden arkeen ja vaikuttaa myönteisesti heidän toimintakykyynsä, mutta myös palvelun käyttäjä voi kokea palvelun mielekkäänä. Vanhuspalveluissa työskentelevä hoitaja tai muu käyttäjä voi tehdä sekä asiakkaille että itselle mielekkään sisältöpakettin. Erilaisten sisältöjen avulla voidaan aktivoida asiakkaiden erilaisia toiminnallisia ja kognitiivisia taitoja.

Palvelun hyvänä puolena voi pitää sen helppokäyttöisyyttä, mikä osaltaan madaltaa kynnystä palvelun käytössä. Hyvin usein erilaisten laitteiden käyttöön liittyy teknisiä haasteita ja ne voivat olla vaikeita käyttää. Saattaa olla, että jotain laitetta vain yksi osaston hoitaja osaa käyttää ja siksi laitetta käytetään harvoin. HILDA-sisältöpalvelussa tätä ongelmaa ei ollut ja sitä oli helppo käyttää ensimmäisestä kerrasta lähtien. Myös työpajaan osallistuneiden opiskelijoiden mielestä palvelu oli helppo ja selkeä uudelle käyttäjälle.

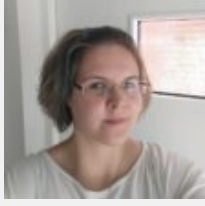
Yleisesti ottaen heräsikin ajatus, että eri laitteiden ja toimintojen tulisikin aina olla mahdollisimman käyttäjäystävällisiä. Helppokäyttöisyys varmasti lisäisi erilaisten palvelujen käyttöä eikä helppokäyttöinen laite vaatisi henkilökunnalta erillistä käyttöönottokoulutusta. Väestön vanhetessa ja teknisten sovellusten jatkuvasti lisääntyessä tätä helppokäyttöisyyttä tulisikin soveltaa käytännössä kaikkialla. Esimerkiksi monet digitaaliset palvelut, kuten erilaisten julkisten palvelujen verkkosivut tulisi olla mahdollisimman helppokäyttöisiä ja selkokielisiä. Digitaalisiin palveluihin keskittyvässä maailmassa tarvitaankin tasa-arvoa, sillä teknisissä taidoissa esiintyy suuriakin eroja. HILDA-sisältöpalvelu on hyvä esimerkki, että palvelu on mahdollista tehdä käyttäjälle helpoksi ja siten innostavaksi.

Oli kyseessä uuden teknologian käyttöönotto tai palveluun tutustuminen, pelkkä ohjekirjan lukeminen tai vierestä käytön katsominen ei yksinään riitä siihen, että asian kanssa tulisi sinuiksi. Sama päti myös tässä työpajassa – työpajan vetäjien esittely HILDA-sisältöpalvelusta oli vain pintaraapaisu ja todelliset ahaa-elämykset ja uudet ideat saatiin vasta itse kokeilemalla ja palvelua testaamalla.

HILDA-työpajan toteutuksen taustalla olikin ajatus tekemällä oppimisesta sekä kehittämispohjaisesta oppimisesta eli LbD:stä (Learning by Developing). Työpajassa opiskelijat tutustuivat sisältöpalveluun, harjoittelivat sen käyttöä, pohtivat hyödyntämismahdollisuuksia omassa työssään sekä ideoivat kehittämissuunnitelmia palveluun liittyen. Työpajassa yhdistyivät siis sekä vanhustyö, teknologia että kehittäminen ja kehittyminen.

URN <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023053049485>

opiskelija

Anniina Honkonen

anniina.honkonen(at)laurea.fi

hankeasiantuntija

teknologia

työpaja

vanhustyö

viriketoiminta